

Efter den gældende folkeskolelov påhviler der ikke amtskommunen noget ansvar med hensyn til specialundervisning, og der foreslås derfor indsat en sådan forpligtelse, jfr. den foreslåede bestemmelse i § 19, stk. 2.

Når forpligtelsen lægges på amtskommunen, skyldes det, at en udlægning af særfor sorgen indebærer, at der til folkeskoleområdet overføres et antal elever med meget svære funktionshæmninger og med et deraf følgende behov for vidtgående specialpædagogiske foranstaltninger. På den anden side er det hensigten med udlægningen at integrere eleverne i den almindelige folkeskole i videst muligt omfang. Den hidtidige særfor sorgsundervisning er imidlertid etableret på specialskoler, og integrationen af de svært handicappede elever må derfor forudses at måtte gennemføres ved en fortløbende proces, der vil strække sig over en årrække. Amtskommunerne må derfor på grundlag af vejledende retningslinjer udarbejdet af undervisningsministeren, jfr. den foreslåede bestemmelse i § 19, stk. 4, og efter forhandling med amtsråds-kredsens kommuner i henhold til § 35 i skolestyrelsesloven udarbejde planer, som bl. a. angiver, hvorledes og i hvilket omfang den vidtgående specialundervisning på grundlag af overenskomst mellem amtsråd og vedkommende kommuner kan indrettes som et led i den almindelige folkeskoles virksomhed, og hvorledes den hidtidige særfor sorgsundervisnings forskellige grene kan samordnes. Planerne skal godkendes af undervisningsministeren.

Da det imidlertid vil tage nogen tid at udarbejde dels de vejledende retningslinjer, dels udbygningsplanerne, er det ikke muligt af have udbygningsplanerne færdige til 1. januar 1980. De vejledende retningslinjer vil imidlertid foreligge senest den 1. januar 1980, og amtskommunernes udbygningsplaner skal derefter foreligge færdigudarbejdet og godkendt af undervisningsministeren senest den 30. juni 1981. Det er derfor nødvendigt, at amtskommunerne i en overgangsperiode indtil 30. juni 1981 driver de hidtidige særfor sorgsskoler.

De tjenestemandsansatte lærere opretholder i denne overgangsperiode deres ansættelsesforhold til staten under deres udførelse af det dem tilbudte arbejde under amtskommunens skole- og undervisningsvæsen, jfr. afsnit 4.

Efter den gældende lovgivning varetager særfor sorgen undervisningen af åndssvage, epileptikere, vanføre, talelidende, blinde og svagtsynede samt døve og tunghøre, som på grund af deres handicap ikke kan følge undervisningen i folkeskolen. Om et barn kan følge undervisningen i folkeskolen (fol-

keskolens specialundervisning) eller skal henvises til undervisning under særfor sorgen beror på et konkret skøn. Afgørelsen træffes af for sorgen, idet princippet er, at folkeskolen har indberetningspligt til for sorgens undervisningsinstitutioner, der træffer beslutning om optagelse og således på deres side har en afvisningsret.

Efter den foreslåede overførsel af undervisningen af de svært handicappede til folkeskolen vil afgørelsen af, om en elev skal have specialundervisning efter lovens § 19, stk. 1, eller efter den foreslåede bestemmelse i § 19, stk. 2, ligeledes bero på et konkret skøn på grundlag af handicappets sværhedsgrad og en vurdering af, om eleven har behov for så specielle specialpædagogiske foranstaltninger, at disse behov i almindelighed ikke vil kunne opfyldes ved den enkelte kommunes egne foranstaltninger. Udover en pædagogisk betragtning vil der også i afvejningen heraf kunne indgå en vurdering af størrelsen af udgifterne ved de nødvendige foranstaltninger. Indebærer undervisningen omkostninger, der væsentligt overstiger, hvad der er almindeligt for specialklasseundervisning i kommunerne, bør undervisningen henføres til den foreslåede bestemmelse i § 19, stk. 2.

Ved fremsættelse af forslag til lov om ændring af lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m. v. (skolestyrelsesloven) vil man søge at opnå hjemmel til at fastsætte særlige regler om fremgangsmåden ved henvisning til specialundervisning af disse elever. Reglerne herom tænkes udformet således, at skønnet over, hvorvidt en elev skal henvises til denne form for specialundervisning, i første omgang udøves af de kommunale skolemyndigheder, men kan prøves af amtsrådet, således at der tillægges de kommunale skolemyndigheder en indstillingsret og amtsrådet beslutningsretten om undervisningens iværksættelse, herunder en afvisningsret. Amtsrådets afgørelse vil i medfør af skolestyrelseslovens § 65, stk. 2, kunne indbringes for undervisningsministeriet. Man vil endvidere ved uformningen af reglerne søge at sikre, at elever kun henvises til specialundervisning efter den foreslåede bestemmelse i § 19, stk. 2, såfremt det er nødvendigt for at opfylde deres behov for undervisning, og at ingen elever modtager specialundervisning efter den nævnte bestemmelse længere end nødvendigt.

Bestemmelserne i § 11, stk. 2, i den gældende folkeskolelov, hvorefter henvisning til specialundervisning sker på grundlag af en skolepsykologisk undersøgelse og efter samråd med eleven og forældrene, finder også anvendelse ved henvisning til